

KORSHOLMS
VUXENINSTITUT
MUSTASAAREN
AIKUISOPISTO

2018

TOIMINTAKERTOMUS
TILINPÄÄTÖS

Mustasaaren aikuisopisto
Koulutie 1
65610 Mustasaari

aikuisopisto.mustasaari.fi

SISÄLLYSLUETTELO

Hallinto	4
Henkilöstö ja toimitapaikat	19
Liitteet	24
Opetus ja kurssilaiset.....	17
Opiston opiskelijat	16
Tavoitteet ja strategiat	22
Tilaisuudet ja tapahtumat	18
Tilinpäätös	21
Toiminta aihealueittain	5
Toimintavuosi 2018.....	2
Tulokset ja tilinpäätös	20

TOIMINTAVUOSI 2018

Olemme ylpeitä toiminnastamme ja saamme usein positiivista palautetta kurssitarjonnasta. Jotta laajaa tarjontaamme saataisiin paremmin esille ja voisimme samalla innostaa osallistujia kurseille kielirajojen yli, opinto-ohjelmamme sai vuonna 2018 uuden jaottelun ja ulkonäön. Luovuimme esitteen jakamisesta suomen- ja ruotsinkielisiin osioihin ja annoimme sen sijaan suomen-, ruotsin- ja monikielisten kurssien olla ohjelmassa viereysten, ainoastaan aiheiden mukaisesti jaoteltuna. Kaksikielisten kurssien määrä on viime vuosina kasvanut, ja olemme nähneet, että mahdollisuus toimintaan kielirajojen yli yhteisen kiinnostuksen parissa antaa kurssilaisille lisäarvoa.

Kunnan erityisesti senioreihin ja heidän tietotekniseen osaamiseensa panostamisen ansiosta aikuisopisto pystyi syksyllä tarjoamaan ilmaisia IT-teemakursseja 65 vuotta täyttäneille Mustasaassa asuville tietotekniikan aloittelijoille. Tarjolla oli neljä IT-teemaa, ja tavoite oli tarjota kurseja paikallisesti enintään 7 osallistujan pienryhmissä. Yhteensä järjestettiin 17 ruotsinkielistä teemakurssia Raippaluodossa, Koivulahdessa, Tuovilassa, Sulvalla ja Sepänkylässä sekä 8 suomenkielistä kurssia Tuovilassa ja Sepänkylässä.

Welcome Office on vakiintunut kunnan maahanmuuttajien palvelupisteeksi Kulttuuritalolla. Siellä on käynyt noin 680 asiakasta sen aukioloaikoina perjantaisin.

Digibiten-hankkeessa pyritään osallistamaan ryhmiä, jotka ovat vaarassa jäädä digitaalisen yhteiskunnan ulkopuolelle, digitalisoimaan osa aikuisopiston tarjonnasta, kehittämään henkilökunnan osaamista tällä alalla ja luomaan opistolle markkinointistrategia. Toimintavuoden aikana otettiin käyttöön oppimisolusta ”It’s learning”, ja kokoaikainen henkilöstö sai täydennyskoulutusta sen käytössä. Alustaa käytettiin muutamilla hankkeissa luoduilla monimuotokursseilla. Alusta on jatkossa käytettävissä tulevien kokonaan tai osittain verkkopohjaisten kurssien täydennyksenä.

After School - Klubitoiminta toimi kevään ajan hankevaroin. Syksyllä se integroitiin opiston normaaliin kurssi-toimintaan hieman pienemmässä mittakaavassa, yhteistyössä yhdeksän koulun kanssa.

Aikuisopisto teki vuoden aikana yhteistyötä Mustasaaren Pohjola-Norden -yhdistyksen kanssa järjestäen elokuvanäytöksiä Mustasaari-salissa. Kerran kuussa järjestetyssä ilmaisnäytöksessä valkokankaalla esitettiin pohjoismainen elokuva suomenkielisin tekstein. Yhteensä elokuvaesitystä järjestettiin 7.

Rehtori osallistuu aktiivisesti Vaasan seudun opistorehtoreiden verkostoon, jossa alueen kansalaisopistojen rehtorit etelän Kristiinankaupungista pohjoisen Vöyrille asti kokoontuvat noin kerran kuukaudessa keskustelemaan yhteisistä asioista ja yhteistyömuodoista.

Opisto on toimintavuoden aikana ollut Bildningsalliansen r.f:n ja Kansalaisopistojen liitto ry:n (KoL) jäsen ja osallistunut niiden tarjoamiin täydennyskoulutuksiin, tiedotustilaisuuksiin ja sidosryhmien vuoden aikana tarjoamaan hankeyhteistyöhön.

Vuonna 2018 toteutuneita opetustunteja oli yhteensä 11 895, joista 10 345 oli valtionavustukseen oikeuttavia nk. normaaliin toimintaan sisältyviä, 798 opetustuntia lasten ja nuorten taiteen perusopetuksessa, 214 tuntia toimeksiantokoulutuksia ja 537 tuntia hanketoimintaan sisältyviä opetustunteja. Kurssilaisten kokonaismäärä (monet osallistuvat usealle kurssille/luennolle) oli 9 067. Yhteensä kurseja järjestettiin 660.

Opetushallitukselta haetaan vuosittain opintoseteliavustusta, jonka ansiosta monet ovat voineet osallistua kurs-

seille alennettuun hintaan. Avustus on tarkoitettu edistämään joidenkin ryhmien osallistumista (tiettyjen aineiden) kursseille. Tällaisia kohderyhmiä ovat työttömät, eläkeläiset, 63 vuotta täyttäneet, maahanmuuttajat ja henkilöt, joilla on oppimisvaikeuksia. Toimintavuoden aikana opintoseteli voitiin tarjota 520 kohderyhmäläiselle. Lisäksi aikuisopisto myönsi omista määrärahoistaan 25 prosenttia alennusta 87 työttömälle ja sisaralennusta 37 henkilölle. Lisäksi 40 kurssinvetäjää on voinut osallistua tuetuille kursseille.

Kulttuuritalo on useimpina viikonpäivinä ja -iltoina täynnä toimintaa. Meillä kokoontuvat lapset ja nuoret, työikäiset ja ikäihmiset sivistyksen, kulttuurin ja sosiaalisen yhdessäolon merkeissä. Kulttuuritalon aulan jatkuvat taidenäyttelyt ovat keränneet hyvin kävijöitä ja saaneet myönteistä huomiota. Yhdessä joustavasti ja ammattimaisesti toimivan kahvilatoiminnan kanssa olemme antaneet hyvää palvelua toimijoille, jotka ovat vuokranneet tiloja erilaisia tapahtumia varten.

”Jokaiselle jotakin” -mottomme mukaisesti toivomme, että aikuisopisto on jatkossakin paikka, joka saa kävijät voimaan hyvin, jossa arvostamme toisiamme ja luomme jokaiselle mahdollisuuksia kehittää tietojaan ja taitojaan haluamaansa suuntaan.

Susann Nyman, opintosihtööri

HALLINTO

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Lautakunnan kokoonpano 2017–2020

Varsinaiset jäsenet

Alf Burman, puheenjohtaja
Alice Lillas, varapuheenjohtaja
Peter Back
Pia Backman-Nord
Gun Beijar
Rosmarie Finne
Bjarne Holm
Fjalar Ingo
Tomas Koskinen
Olli Orrenmaa
Pia-Maria Toivio

Varajäsenet:

Siv E. Mörk
Birgitta Söderback
Ulf Hildén
Jenny Backström
Anna Pensar
Jonas Rosenlöf
Mika Mäkisalo
Sune Glader
Magnus Bäckman
Ulla Nummi
Christoffer Ingo

Kunnanhallituksen edustaja Michael Luther

Esittelijä: vt. rehtori Ulrica Taylor (kevätlukukausi), rehtori Rose Heir (syyslukukausi)

Sekreterare: liikuntaohjaaja Jessica Strandholm (kevätlukukausi),
vt. vapaa-aikapäällikkö Elisabeth Wiklund (syyslukukausi)

Lautakunta kokoontui 6 kertaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan pöytäkirjat ovat Mustasaaren kunnan verkkosivuilla:
www.mustasaari.fi > Poliitiikka ja johtaminen > Kokoukset, asiakirjat ja päätökset

TOIMINTA AIHEALUEITTAIN

Yhteiskunnalliset aineet – Luennot

Vastuhenkilöt: Ulrica Taylor (kevätlukukausi); Jessica Strandholm (kevätlukukausi); Rose Heir (syyslukukausi), Leena Havu-Erhie (suomenkieliset luennot)

Yhteiskunnallisille aineille ominaisia kurssimuotoja ovat lyhytkurssit ja yksittäiset luennot, ja niiden aiheet vaihtelevat vuosittain tarpeen ja kysynnän mukaan. Toistuvia keskeisiä kurssikokonaisuuksia ovat eläkeläispiirit sekä miesten ja naisten teematapaamiset, joissa luennoitsijat ovat käsitelleet ryhmien toivomia kiinnostavia, sisällöltään yleissivistäviä aiheita.

Keväällä järjestettiin luontosarja, jonka kolme yksittäistä luentoa käsitelivät modernia perhettä eri näkökulmista. Luennoitsijat olivat alansa nimekkäitä asiantuntijoita: Parförhållande och kärlek – lär dig förstå mannens känslor och kvinnans tankar (Tony Dunderfelt); Tills nöden skiljer oss åt – en föreläsning om relationen till sig själv och till sin partner (Maria Sundblom-Lindberg); Föräldraskap – tillräckligt är gott nog (Heikki Kurkiala).

Muita ruotsinkielisiä luentoja tänä vuonna ovat olleet muun muassa: Från storken till porr – att tala om sexualitet med lågstadiesbarn (Suss Åhman); Prioritera rätt – bli målmedveten (David Stiernberg); Fokus på kortsiktig aktiehandel (Patricia Hjærtner); Den som hittar sin plats tar ingen annans (Tomas Sjödin); Konsten att övertyga (Nina Dahl-Tallgren); Skaffa ett superminne (Jonas von Essen); Rörelse ger hälsa (Melinda Backlund).

Suomeksi järjestettiin seuraavat luennot: Ymmärrä tunteiden viestit - Irti tunnekoukuista (Tony Dunderfelt); Elämäni seikkailut (Ville Haapasalo); Kylässä Maria Veitola (Maria Veitola).

Yhteistyössä kunnan vanhusneuvoston kanssa järjestettiin luennot Vad är lycka? (Katarina Hellén); Edunvalvonta (Heikki Karttunen) ja Terve elämä suojaa muistia (Jenni Kulmala). Vanhusneuvosto tarjosi luentojen yhteydessä kahvit.

	2016	2017	2018
Opetustunteja			
suunniteltuja	250	273	258
toteutuneita	236 94,4%	262 96 %	237 92 %
Kurssien lukumäärä			
suunniteltuja			45
toteutuneit			36 80 %
Kurssilaisia	1607	1953	1590

Kielet ja kirjallisuus

Vastuuhenkilöt: Anne Myrskog, Susann Nyman, Leena Havu-Erhie (suomenkieliset kurssit)

Aikuisopisto järjesti vuoden aikana 10 eri kielen kielikursseja: suomi, ruotsi, englantia, saksa, ranska, venäjä, espanja, italia, portugali ja viittomakieli. Alkeiskursseja järjestettiin espanjan, venäjän ja tukiviittomissa.

Ylivoimaisesti suosituin kieli niin suomen- kuin ruotsinkielisten aikuisopiskelijoiden keskuudessa oli espanja. Sen kurseja järjestettiin Sepänkylässä, Sulvalla, Koivulahdessa, Karperössä ja Helsingbyssä. Eritasoisia espanjan kurseja on alkeista keskustelukursseihin järjestetty 15 lukukaudessa.

Syksyllä järjestettiin espanjalainen ilta, jossa nautittiin kuubalaista ruokaa, musiikkia ja kuvia. Espanjan kieliopiskelumahdollisuuksista oli kertomassa Tukholman kansainväliset koulut. Málagaan suuntautuvan kielimatkan suunnittelu aloitettiin.

Yksilöllisestä kieltenopetuksen hieman kalliimpaa kurssikonseptia on arvostettu ja sen kurssipaikkoja on lisätty. Konseptia on tarjottu etenkin sellaisten kielten kohdalla, joihin on ollut kiinnostusta mutta vaikea saada kokoon riittävän suurta ja mahdollisimman samantasoisia ryhmää. Näillä kurseilla opetuksen taso ja sisältö voidaan pitkälti sopeuttaa yksilöllisesti kullekin osallistujalle. Yksilöllistä kieltenopetusta ovat arvostaneet opiskelijat, jotka haluavat edetä omassa tahdissa. Yksilöaikoja tarjottiin suomessa, ruotsissa, englannissa, saksassa, ranskassa, italiassa, espanjassa ja venäjässä.

Muita kieleen tai kirjallisuuteen liittyviä kurseja olivat Läs- och skrivkurser lievästi kehitysvammaisille (yhteistyössä Kärkullan kanssa), Pratkvarnen aivohalvauksen saaneille tai afaatikoille, Huojentava kirjoittaminen, Läs och tyck lukupiiri (yhteistyössä Mustasaaren kirjaston kanssa), kirjoituskurssi En röd tråd – skriv om ditt liv! sekä viikonloppukurssi Kreativt skrivande.

	2016	2017	2018
Opetustunteja			
suunniteltuja	2135	1922	2382
toteutuneita	1819 85 %	1766 91,9 %	2009 84 %
Kurssien lukumäärä			
suunniteltuja			117
toteutuneita			96 82 %
Kurssilaisia	637	625	735

Visuaalinen taide ja muotoilu, näyttämötaide

Vastuuhenkilöt: Kristina Skog (visuaalinen taide ja muotoilu), Susann Nyman (näyttämötaide)

Kurssit Päivämaalarit, Iltamaalarit, Akvarellimaalaus, Rakenna miniatyyreja nukkekotiin, Posliinimaalaus, Keramiikka ja Lettering ovat jatkuvasti suosittuja ja keräävät paljon osallistujia. Valokuvauskurssienkin suosio jatkui. Niitä tarjottiin sekä suomen- että ruotsinkielisenä eri tasoilla.

Syksyn uutuus oli Pastellimaalaus. Vuoden aikana toteutettiin myös kaksi elävän mallin Croquis-piirustuskurssia.

Toinen syksyllä kokeilta uutuus oli englanninkielinen nykytaiteen lyhytkurssi, jonka opettajana oli Stundarsin vierastaiteilija. Yhteistyö sujui hyvin, ja toivomme jatkossakin voivamme tarjota tätä ainutlaatuista mahdollisuutta, vierastaiteilijoita opettajina.

Muita tarjottuja lyhytkursseja, jotka eivät kuitenkaan tällä kertaa saaneet suosiota, olivat Världsarvsavtryck, Skapa med skrot, Grafiikan kokeellisia painotekniikoita, Akryylimaalaus ja keramiikan alkeiskurssi. Uusia kurssi-ideoita täytyy joskus kokeilla monta kertaa, ja niiden pitää saada enemmän näkyvyyttä.

Harrastajateatteri on kunnassa suosittua. Aikuisopisto teki näyttämötaiteessa totuttuun tapaan yhteistyötä Korsholms Teaterin ja Smedsby uf:n ja Replot uf:n kanssa. Talvella toteutettiin harrastajateatteritoimintana revyitä ja speksejä. Keväällä ja kesällä järjestettiin kesäteatteritoimintaa Båskasissa.

	2016	2017	2018
Opetustunteja			
suunniteltuja	1184	1175	1081
toteutuneita	891 75,3 %	927 78,9 %	929 86 %
Kurssien lukumäärä			
suunniteltuja			53
toteutuneita			42 77 %
Kurssilaisia	413	472	483

Kädentaidot

Vastuuhenkilöt: Ann-Chatrin Snickars-Hoxell, Leena Havu-Erhie (suomenkielinen toiminta)

Kädentaidon kurssit suunnitellaan kuntalaisten toiveiden ja ajankohtaisten ilmiöiden pohjalta. Suunnittelemme suomen- ja ruotsinkielisten kurssien lisäksi myös kaksikielisiä kursseja silloin, kun meillä on opettajia, jotka voivat pitää ne. Kokemukset kaksikielisistä kursseista ovat erittäin hyviä. Mahdollisuus toimia yli kielirajojen tuo osallistujille lisäarvoa.

Monet kurseistamme ovat toistuvia, mikä antaa osallistujille mahdollisuuden kehittää osaamistaan ja kokeustaan vuodesta toiseen. Seuraaville kurseille on aina paljon osallistujia: Helmityöt, Puukonteko, Metallityöt, Puutyö, Hopeatyöt, Laukkuja tilkkutyötekniikalla, Näverslöjd, Luovat ompeluillat, Sykurs för alla, Textil- och lappteknikstuga, Tilkkutyö ja ompelu päivävapaille sekä Kankaankudonta Sepänkylässä ja Karkkimalassa.

Lyhytkurssit sopivat ajan henkeen, ja suunnittelemme useita kursseja eri teemoihin. Uusia kursseja vuonna 2018 olivat mm. Sy påslakan av gamla spetsar, Sy i korktyg, Sy dig en nalle, Makrameljuslykta, Bygg din egen solfångare, Lammasvälyt, Turkisompelua käsin - Lammasrukkaset ja turkisboa, Molla Mills ja 3-värvirkkuu sekä Nahkalaukkupaja. Seuraaville lyhytkursseille oli paljon ilmoittautuneita: Tova till påsk, Påskpyssla tillsammans, Tomteverkstad, Julverkstad med naturmaterial ja Sy necessärer och börsar.

Puutarha- ja viljelyinnostus on kasvamassa, ja siihen vastataksemme suunnittelimme useita uusia puutarhakursseja eri puolilla kuntaa: Att förbereda för en ny trädgårdssäsong (Sulva), Att ta tillvara skörden (Sulva), Chili - från sådd till tillvaratagande av frukten (Sepänkylä), Grönsakslandet och kompostering (Kuni ja Singsby), Trädgårdsplanering (Raippaluoto), Trädgårdens stenar, Buskar och träd (Sepänkylä) ja Tomater – från frö till planta, sett ur hobbyodlarens perspektiv (Sepänkylä).

Vuodelle 2018 suunniteltiin myös useita uusia kursseja, joille ei valitettavasti ollut tarpeeksi ilmoittautuneita ja ne jouduttiin perumaan, mm. Vi pyntar till påsk, Kirjaile kuvia, Stockkafé i Kulturhuset, Bandbroderi, Sisustussuunnittelu ilmaissovelluksilla. Syitä voi olla monta: ajankohta, kellonaika tai kiinnostus ylipäätään. Osa kurseista on niin uusia, että aiomme tarjota niitä uudelleen myöhemmin.

	2016	2017	2018
Opetustunteja			
suunniteltuja	1710	1568	1632*
toteutuneita	1484 86,8 %	1532 97,7 %	1443 88 %*
Kurssien lukumäärä			
suunniteltuja			84
toteutuneita			72 86 %
Kurssilaisia	688	728	742

*) Opetustunteihin sisältyy myös koululaisten syyslukukauden After School -kerhot. (Kevätlukukaudella 2018 kerhot toteutettiin hanketoimintana.)

Liikunta, tanssi, tervey

Vastuuhenkilöt: Susann Nyman, Leena Havu-Ernie (suomenkieliset kurssit)

Yksi aikuisopiston suurista ainekokonaisuuksista on liikunta ja terveys. Se kerää vuosittain paljon osallistujia, vuonna 2018 runsaat 37 prosenttia aikuisopiston kurssilaisten kokonaismäärästä. Terveys, tanssin ja liikunnan osuus koko yleissivistävän toiminnan tuntikehyksestä on noin 26 prosenttia. Opistolla ei ole resursseja vastata kaikkeen liikunta- ja joogakurssien kysyntään.

Tärkeänä tavoitteena on ollut tarjota aikuisille mahdollisuus ohjattuun liikuntaan joka puolella kuntaa. Samoin on tärkeää, että kursseja on tarjolla mahdollisuuksien mukaan eri aikoina päivää, jotta voidaan vastata eri kohderyhmien tarpeisiin (aamupäivisin, iltapäivisin työpäivän jälkeen, iltaisin ja myös viikonloppuisin). Tämä on suurelta osin toteutunut, vaikka liikuntasalien harjoitusvuoroja ei ole aina saatu jaettua tasaisesti koko päivälle. Aikuisopistolla ei ole tässä ainekokonaisuudessa yhtään kokoaikaista opettajaa, vaan opisto on täysin riippuvainen tuntipalkkaisista ohjaajista, mikä välillä rajoittaa mahdollisuuksia järjestää kursseja päiväsaikaan.

Jumppajoustopista on konseptina vakiintunut. Jumppajoustopilla voi osallistua korotettua lukukausimaksua vastaan vapaasti useimmille opiston liikuntakursseille ja vaihdella liikuntamuotoa omien tarpeiden ja edellytysten mukaan sitoutumatta mihinkään tiettyyn kurssiin. Jumppajoustopiin ilmoittautuneiden määrä on viime vuosina vähentynyt luultavasti paikallisten kuntosalien tuoman kilpailun vuoksi mutta myös siitä riippuen, miten hyvin sopivien kurssien ja saliaikojen jakaminen on eri puolilla kuntaa onnistunut.

Suosittuja kuntotanssikursseja ovat olleet Itämainen tanssi (tasot 1–3) ja kaksikielinen kurssiutuus Lavis – lavatanssijumppa.

Terveys ja hyvinvointi -kokonaisuuden uutuus oli yksilöllinen coaching-valmennus (ruotsiksi). Muita kursseja olivat mm. Grundkurs i första hjälpen; Naturlig hårvård; Naturkosmetik; Mindfulness – en introduktionskurs i medveten närvaro; Hundmassage för hemmabruk; Yksinkertaista - tavarat, paperit ja ajankäyttö hallintaan; Akupainantaa arkivaivoihin ja Johdatus kiinalaiseen lääketieteeseen. Yhteistyössä Aivoliiton kanssa järjestettiin afaatikoille tuttuun tapaan kurssit Juttutupa ja Pratkvarnen.

	2016	2017	2018
Opetustunteja			
suunniteltuja	3081	2926	2795
toteutuneita	2938 95,4 %	2755 94,2 %	266 95 %
Kurssien lukumäärä			
suunniteltuja			191
toteutuneita			178 94 %
Kurssilaisia	3706	3427	3134

Tietotekniikka

Vastuuhenkilöt: Tom Lillas; Leena Havu-Erhie (suomenkieliset kurssit)

Vuoden aikana tavoitteena oli tarjota kursseja kaikenikäisille osallistujille. IT-kursseja järjestettiin laajasti senioreille mutta myös nuoremmille osallistujille, mm. peliohjelmointikurssi, robottiohjelmointikurssi yli 13-vuotiaille sekä LittleBits Workshop, jossa elektronisista komponenteista rakennettiin toimivia laitteita. (Nämä kurssit tarjottiin ruotsinkielisinä.) Kurssille olivat tervetulleita kaikki 7–10-vuotiaat aikuisen kanssa, ja konsepti osoittautui onnistuneeksi.

Muita suosittuja kursseja olivat esimerkiksi IT-klinikka, josta saa yksilöllistä opastusta ja apua älypuhelimien, tabletin ja tietokoneen käyttöön. Ruotsinkielinen 2D/3D-piirtämisen kurssi oli myös suosittu, mikä kertoo omien rakennuspiirustusten luomisen suosiosta. Mustasaarelaiten pienyrittäjien tueksi järjestettiin kurssi Digital marknadsföring för småföretagare, joka oli varsin antoisa. Osallistujat saivat kertoa nykyisistä strategioistaan, ja heille annettiin vinkkejä, ideoita ja opastusta markkinoinnin kehittämiseen digitaalisemmaksi.

Perinteisemmistä IT-kursseista suosittuja olivat yhä Surfplattans ABC, iPad fortsättning, Smarttelefonens ABC ja Datagrunderna. Sekä kevään että syksyn kurssit olivat täysiä.

Syksyn 2018 aikana kunta aloitti maksuttomat IT-teemakurssit 65 vuotta täyttäneille mustasaarelaisille eläkeläisille, jotka ovat tietotekniikan vasta-alkajia. Maksuttomien kurssien teemat olivat: 1) Tabletti ja sähköposti 2) Internet, 3) Verkkopankki ja Omakanta sekä 4) Lehdet ja nettipuhelut. Useimmat saivat osakseen suurta kiinnostusta. Suomenkielisiä kursseja järjestettiin Sepänkylässä ja Tuovilassa, ja ruotsinkielisiä Sepänkylässä, Koivulahdessa, Raippaluodossa, Sulvalla ja Tuovilassa.

Suomenkielisellä puolella tietotekniikan kursseille osallistujia kiinnosti erityisesti henkilökohtaista opastusta tarjoava IT-klinikka.

	2016	2017	2018
Opetustunteja			
suunniteltuja	846	991	1116
toteutuneita	756 75,9 %	800 80,7 %	829 74 %
Kurssien lukumäärä			
suunniteltuja			91
toteutuneita			94 70 %
Kurssilaisia	502	468	524

Musiikki

Vastuhenkilöt: Leena Havu-Erhié

Aikuisopistolla on perinteisesti suuri musiikkipuoli. Opiston suojissa harjoittelee monia alueella ansioituneita kuoroja ja yhtyeitä, joista monet ovat toimineet pidempään kuin mitä aikuisopisto on ollut olemassa. Aikuisopistolla ei ole kokoaikaista musiikinopettajaa, vaan opetus hoidetaan kokonaisuudessaan tuntipalkkaisten ohjaajien voimin. Päteviä musiikinohjaajia on yleisesti ottaen ollut hyvin saatavilla.

Opistolla toimi vuoden aikana 11 kuoroa tai lauluryhmää ja 10 yhtyettä. Uusia kursseja olivat Jenny Malmbergin Pop/rock-kuoro ”Upstairs Singers”, Ukulele-näppäilijät, Karaoke, Koulukyttäjät-bändi ja Rautalankaorkesteri.

Lisäksi tarjottiin yksilöopetusta laulussa ja pianon, saksofonin, viulun, alttoviulun, haitarin, rumpujen, kitaran, basson ja uutuutena poikkihuilun soitossa.

Monet ryhmät järjestivät omia julkisia esityksiään vuoden aikana ja osallistuivat erilaisiin tapahtumiin ja konsertteihin.

	2016	2017	2018
Opetustunteja			
suunniteltuja	1648	1724	1862
toteutuneita	1583 96,1 %	1724 100 %	1828 98 %
Kurssien lukumäärä			
suunniteltuja			64
toteutuneita			62 97 %
Kurssilaisia	629	645	734

Toimeksiantokoulutus – maksullinen koulutuspalvelu

Vastuuhenkilöt: Ulrica Taylor (kevätlukukausi), Rose Heir (syyslukukausi)

Toimeksiantokoulutus on tilauksesta järjestettyä koulutusta ja henkilöstön täydennyskoulutusta, jonka tilaaja rahoittaa. Toimeksiantokoulutuksen järjestäminen antaa muun muassa mahdollisuuden tuoda esille henkilöstömme erityisosaamista ja tuo toiminnalle tuloja sekä tehostaa opiston tilojen ja varusteiden käyttöä.

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus järjestetään sisäisenä ostopalveluna.

Tilaukskurssit ja -luennot

Toimintavuoden aikana kunnan henkilöstölle ja eri organisaatioille toteutettiin 17 räätälöityä luentoa tai kurssia, etupäässä tietotekniikasta.

Muita tilaukskursseja olivat mm. Tanssiliikuntaa kiintiöpakolaisnuorille, Nybörjarsvenska för flyktingar, kunnan henkilöstön Grundkurs i första hjälpen, varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilöstölle suunnattu Tecken som stöd/Tukiviittomat ja varhaiskasvatuksen henkilöstön tablettikurssit.

	2016	2017	2018
Opetustunteja			
suunniteltuja	417	598	223
toteutuneita	402 96 %	580 97 %	214 96 %
Kurssien lukumäärä			
suunniteltuja			18
toteutuneita			17 94 %
Kurssilaisia yhteensä ³⁾	164	125	125

³⁾ Sisältää toimeksiantokoulutuksena myydyt kurssit, joiden osallistujia ei ole aina voitu kirjata aikuisopistolle. Toimeksiantokoulutukseen osallistuneiden määrä on siis käytännössä huomattavasti tätä suurempi.

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus

Vastuuhenkilöt: Kristina Skog (kuvataide), Ann-Chatrin Snickars-Hoxell (käsityö)

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus noudattaa opetussuunnitelmaa, ja taiteen perusopetuksen aloittaneet oppilaat ovat etusijalla seuraavan vuoden opiskelijavalinnoissa. Syksystä 2018 alkaen taiteen perusopetus noudattaa uutta opetussuunnitelmaa, mutta vanha opetussuunnitelma on käytössä uuden rinnalla niin kauan kuin sen mukaan opiskelevia oppilaita on.

Kevätkaudella 2018 jatkui yhdeksän lasten ja nuorten kuvataiteen opetusryhmää, jotka kokoontuivat Sepänkylässä, Karperössä, Helsingbyssä, Raippaluodossa ja Koivulahdessa. Näistä kahdeksan oli perusopetuksen luokkien 1–6 oppilaille. Yhdeksäs ryhmä oli työpajaopintoja, joita yläkoululaiset ja lukiolaiset käyvät jatkokurssina päätettyään kuvataidekoulun perusopinnot.

Syyslukukaudella 2018 voitiin kysyntää vastata ja aloittaa uusi suomenkielinen kuvataiteen ryhmä Tuovilassa. Koivulahden opetus voitiin jakaa kahteen ryhmään. Siten syyslukukaudella oli käynnissä 10 ryhmää perusopetuksen luokille 1–6. Näistä kaksi oli suomenkielisiä ja yksi kaksikielinen työpaja/teemaopintoryhmä.

Käsityön perusopetuksessa jatkui aiempien vuosien tapaan yksi ryhmä Sepänkylässä (1.–6.-luokkalaiset) ja kaksi ryhmää Sulvalla (3.–6.-luokkalaiset). Erityisesti Sulvan nuorempien ryhmään on ollut paljon tulijoita eli ennuste lupaa jatkolle hyvää.

	2016	2017	2018
Opetustunteja			
suunniteltuja	1014	810	828
toteutuneita	774 76,3 %	750 93 %	798 96 %
Kurssien lukumäärä			
suunniteltuja			27
toteutuneita			26 96 %
Kurssilaisia	331	328	355

Hankkeet

Vastuhenkilöt: Leena Havu-Erhie, Ulrica Taylor (kevätlukukausi); Jessica Strandholm (kevätlukukausi); Rose Heir (syyslukukausi)

Hanketoiminnan tulee tukea ja kehittää ydintoiminnan eri osa-alueita, ja hankkeiden tulee olla aiheiltaan ja laajuudeltaan monipuolisia. Hanketoiminnalla pyritään kehittämään opiston toiminnan eri osia sekä tarjoamaan kuntalaisille uusia toimintamuotoja

After school

After School on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke, joka pyrkii tarjoamaan kulttuuriin liittyvää harrastustoimintaa lapsille ja nuorille suoraan koulupäivän yhteydessä riippumatta siitä, missä he asuvat. Tämä on toinen lukuvuosi, jona Mustasaaren koulut tarjoavat kerhotoimintaa pientä lukukausimaksua vastaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Kerhoihin Luova kerho, parkour, Sirkus ja tanssi, Sirkus ja parkour, Filmi- ja mediapaja sekä Teatteri ja sirkus osallistui noin 150 lasta.

Hanke käynnistettiin 2.5.2017, ja se jatkui 29.6.2018 asti. Syksyllä 2018 After school -toiminta jatkui yhdeksässä koulussa aikuisopiston normaalina kouluyhteistyönä.

Digibiten

Digibiten on Opetushallituksen rahoittama laatu- ja kehittämishanke. Hankkeella on seuraavat tavoitteet:

- Digitaalisesta yhteiskunnasta syrjäytymisvaarassa olevien kohderyhmien (mm. seniorit, toimintarajoitteiset, maahanmuuttajat) digitaalinen inklusio.
- Aikuisopiston kurssitarjonnan digitalisointi ja opettajien kouluttaminen luomaan digipohjaisia kursseja.
- Strategian luominen aikuisopiston digitaaliseen markkinointiin.
- Varmistaa, että opisto tarjoaa toimivat digitaaliset työvälineet sekä opettajille että kurssilaisille.

Toimintavuoden aikana otettiin käyttöön oppimisalusta ”It’s learning”, ja kokoaikainen henkilöstö sai täydennyskoulutusta sen käytössä. Alustaa käytettiin muutamissa monimuotokursseissa, mm. Makrameljuslykta ja Excel 2106 avancerad. Oppimisalustan käyttöä jatketaan hankkeen päättymiseen jälkeen. Se voi täydentää tulevia kokonaan tai osittain verkkopohjaisia kursseja.

Kunta on syksyn aikana rahoittanut mustasaarelaisille senioreille suunnattuja IT-teemakursseja. Digibiten-hankkeessa järjestettiin aiheesta tiedotustilaisuuksia. Tilaisuudet järjestettiin suomeksi ja ruotsiksi.

Markkinointistrategiaa tarkistettiin.

.

Silta

Hankkeen tavoitteena on luoda kulttuuritaloon monikulttuurinen kohtaamispaikka edistämään maahanmuuttajien kotoutumista, edistää kunnan eri väestöryhmien välistä yhteenkuuluvuutta ja vuorovaikutusta ja luoda foorumi lähidemokratialle ja tunne osallisuudesta kuntalaisille.

Hankkeessa on tutustuttu laajan toimijajoukon uuteen yhteistyöhön ja tehty yhteistyötä erilaisten tapahtumien ja toimintamuotojen tiimoilta. Tästä on noussut monia uusia toimintamuotoja sekä aikuisopistolle että kunnalle kokonaisuutena. Monista toiminnoista on tullut pysyviä. Lisäksi yhteistyökumppanit ovat panneet aikuisopiston merkille potentiaalisena toimijana ja resurssina yhteisissä aktiviteeteissa ja hankkeissa.

Olemme erityisen tyytyväisiä Welcome Officen käynnistämiseen Kulttuuritalossa ja siihen, että uudet kunta-laiset ovat löytäneet toiminnan ja että se on nyt vakiintunut osa kunnan palvelua. Hankkeen toimintaan osallistui enemmän uusia kuntalaisia kuin mitä olisimme osanneet toivoa. Nyt he osaavat esittää aikuisopistolle kurssitoiveita ja muita palvelutoiveita, joita voimme tarjota Welcome Officen kautta. Toiminta rahoitetaan sisäisenä ostopalveluna.

Hanke on myös tehnyt paitsi kuntalaiset myös lähikuntien asukkaat tietoisemmiksi aikuisopiston toiminnasta. Kulttuuritalo on tullut monin tavoin eläväisemmäksi, ja tästä on hyvä jatkaa.

Hanke ei saanut rahoitusta vuonna 2018 toteutettuun toimintaa. Riittävän yksityisen rahoituksen puuttuminen tuli tietoon niin myöhään, että suunniteltu hanketoiminta päätettiin siitä huolimatta toteuttaa. Osittain pois jäänyt yksityinen rahoitus vaikutti suhteellisesti muuhun rahoitukseen.

Hankeaika: 1.5.2016-30.4.2018.

Institutet här och nu

Institutet här och nu on Opetushallituksen rahoittama laatu- ja kehittämishanke. Hanke on yhteisprojekti seuraavien tahojen kanssa: Vöyrin-Oravaisten-Maksamaan kansalaisopisto, Mustasaaren aikuisopisto, Vasa Arbis, Maalahden-Korsnäsin kansalaisopisto, Närpiön aikuisopisto ja Kristiinankaupungin kansalaisopisto. Hankkeen päätoteuttaja on Vöyrin-Oravaisten-Maksamaan kansalaisopisto.

Hankkeella on seuraavat tavoitteet:

- Opistojen ja toiminnan selkeämpi ja yhtenäisempi alueellinen ja paikallinen profilointi.
- Uusia ja tehokkaampia markkinointikanavia sekä nykyisten kanavien päivittäminen ja tehostaminen.

Hanke aloitettiin 1.5.2018, ja se jatkuu 31.12.2019 asti.

OPISTON OPISKELIJAT

Kirjoilla olevat opiskelijat*

	2016		2017		2018	
Kirjoilla olevat opiskelijat yhteensä	4450		4717		4605	
joista naisia	3320	74,6 %	3505	74,3 %	3397	73,8 %

Kielijakauma

	2016		2017		2018	
Ruotsinkielisiä	3471	78 %	3686	78,1 %	3656	79,4 %
Suomenkielisiä	881	19,8 %	938	19,9 %	882	19,2 %
Muita	98	2,2 %	93	2,0 %	67	1,4 %

*Opiskelijoilla tarkoitetaan kalenterivuoden aikana opistossa kirjoilla olleita yksittäisiä henkilöitä (nettomäärä), ja kukin henkilö lasketaan vain kerran.

OPETUS JA KURSSILAISET

Opetustunnit ja kurssilaiset*

	2016	2017	2018
Yleissivistävä opetus			
Opetustunteja	9871	9913	10345
Kurssilaisia yhteensä ¹⁾	8609	8807	8353
Toimeksiantokoulutus ja lasten ja nuorten taiteen perusopetus ²⁾			
Opetustunteja		1330	1012
Kurssilaisia yhteensä			480
<i>Toimeksiantokoulutus</i>			
<i>Opetustunteja</i>		580	214
<i>Kurssilaisia yhteensä ³⁾</i>			125
<i>Lasten ja nuorten taiteen perusopetus</i>			
<i>Opetustunteja</i>	774	750	798
<i>Kurssilaisia yhteensä</i>	331	328	355
Hanketoiminta			
Opetustunteja		623	538
Kurssilaisia yhteensä ³⁾			234
Opetustunteja yhteensä	11117	11866	11895
Kurssilaisia yhteensä	9209	9633	9067

*Kurssilainen: Sama opiskelija voi osallistua usealle kurssille, jolloin hänet lasketaan opiskelijaksi kaikilla niillä kursseilla, joille hän osallistuu (bruttomäärä).

1) Sisältää luennoille ”pikailmoittautuneet” (ilmoittautuminen ilman käyttäjätiliä).

2) Taiteen perusopetus järjestetään sisäisenä toimeksiantokoulutuksena ja Mustasaaren musiikkiopisto tilittää valtionosuuteen oikeuttavat tunnit.

3) Sisältää toimeksiantokoulutuksena myydyt luennot ja kurssit, joiden osallistujia ei ole aina voitu kirjata aikuisopistolle. Toimeksiantokoulutukseen osallistuneiden määrä on siis käytännössä huomattavasti tätä suurempi.

TILAISUUDET JA TAPAHTUMAT

Vuoden aikana järjestettiin useita tapahtumia pääasiassa Kulttuuritalolla, ja ne keräsivät suuren yleisön.

Kuukauden pohjoismainen elokuva

– yhteistyössä Mustasaaren Pohjola-Nordenin kanssa 25.1, 22.2., 22.3., 26.4., 27.9., 25.10., 29.11.

Hyväntekeväisyyskonsertti

– Leader-hanke Sillan puitteissa, 18.2.

Majakkaseuran kevätkiertue 2018 – Leader-hanke Sillan puitteissa

Kevätkavalkadi 14.4.

Satunäytelmä Bremenin soittoniekat

– Kuvataidekoulun, Mustasaaren musiikkiopiston ja Mustasaaren kirjaston yhteistyö 17.4.

Korsholman Musiikkijuhlat 2018 info ja konsertti

– Leader-hanke Sillan puitteissa, 18.4., 28.7.

Nordiskt samarbete igår, idag och i framtiden

– yhteistyössä Mustasaaren Pohjola-Nordenin kanssa 21.4.

Musiikkikahvila

– yhteistyössä Mustasaaren musiikkiopiston kanssa, 23.4.

Molla Mills ja 3-värvirkkuu, 28.4.

Planttorsdag – Taimitorstai, 17.5.

Förvaltningspråk – spelar det någon roll?, 19.5.

Sieninäyttely – yhteistyössä Vaasan sieniyhdistyksen kanssa, 22.9.

Senioreiden hyvinvointipäivä Botniahallissa

– yhteistyössä Folkhälsan i Korsholm, vapaa-aika ja kulttuurin, Senioripisteen, vanhusneuvoston, Mustasaaren eläkeläisyhdistysten ja Botniahallin kanssa, 25.9.

Open stage

– yhteistyössä Mustasaaren musiikkiopiston, Keskuskoulun, Korsholms högstadiumin ja gymnasiumin, vapaa-aika- ja kulttuuriosaston, nuorisovaltuuston ja Rökkikoulun kanssa, 26.10.

Kulttuuritalossa kummittelee

– perhetapahtuma yhteistyössä Mustasaaren kirjaston ja vapaa-aika- ja kulttuuriosaston kanssa 2.11.

Espanjalainen ilta, 10.11.

Aikuisopiston joulujuhla, 4.12.

Kauneimmat joululaulut

– yhteistyössä Mustasaaren suomen- ja ruotsinkielisten seurakuntien kanssa, 12.12.

HENKILÖSTÖ JA TOIMITAPIKAT

Hallinto-, huolto- ja suunnitteluhenkilöstö

Rehtori	Rose Heir, virkavapaalla kevätlukukauden; Ulrica Taylor, sijainen kevätlukukauden ajan. Annika Staffans Susann Nyman
Hallinto Suunnittelu/seuranta Suunnittelu, suomenkielinen toiminta ja Welcome Office Vahtimestaripalvelut	Leena Havu-Erhie Ari Autio, 60 % (+ 40 % kiinteistötoimen alaisuudessa) Magnus Karjalainen, sijainen marras-joulukuu Jessica Strandholm, kevätlukukaudella 50 %, sis. hankkeet, syyslukukaudella virkavapaalla
Kanslia-apulainen (25 %)	
Ylimääräinen henkilökunta	Arja Isotalo, tammi-huhtikuu (markkinointi 50 % ja Silta-hanke 20 %) José da Costa, 20 % Welcome Office

Opetushenkilöstö

Kokoaikaiset opettajat:

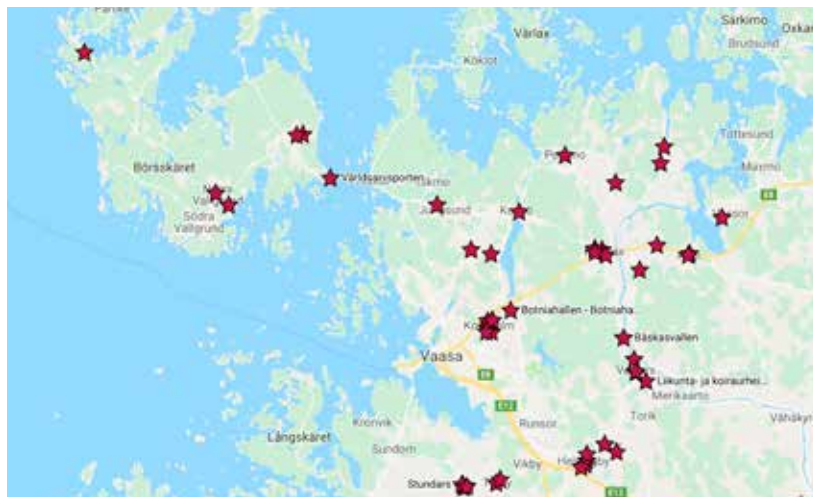
Kielet	Anne Myrskog 80 %
Taideaineet	Kristina Skog
Tekstiilityö, käsityö	Ann-Chatrin Snickars-Hoxell, (90 % kevätlukukaudella)
IT	Tom Lillas

Tuntityöntekijät

Aikuisopistossa on ollut 199 tuntiopettajaa. Asiantuntijaluentoja kuultiin 53 luennoitsijalta. (Katso liite.)

Toimintapaikat

Kursseja järjestettiin toimintavuoden aikana 46 toimintapaikassa.

TULOKSET JA TILINPÄÄTÖS

Asiakastyytyvyyttä heijastavat tunnusluvut keskeisissä aineissa

Kurssiarvioinnissa on käytetty Opetushallituksen suositusten mukaisia lomakkeita. Kurssiarvioinnit on tehty sähköisesti eKurs-kurssihallintajärjestelmällä. Arvioinnit on tehty valikoiduista kursseista. Arviointi on kohdistettu etenkin uusiin kursseihin ja sellaisiin kursseihin, joissa on uusi opettaja.

Arvioinnin perustana on asteikko 1–5 (korkein arvosana on 5).

	2016	2017	2018
Liikunta, tanssi, terveys	4,56	4,61	4,55
Taide ja musiikki	4,39	4,54	4,46
Tietotekniikka	4,66	4,61	4,63
Kielet	4,56	4,49	4,47
Käsityö ja kädentaidot	4,48	4,46	4,49

Yleisarvosanaksi tuli 4,52 (asteikolla 1–5).

Valtionosuuteen oikeuttava toiminta

Bruttomenot / kurssilainen	119
Bruttomenot / opetustunti	96
Nettomenot / opetustunti	32
Kurssilaisten määrä valtionavustukseen oikeuttavassa koulutuksessa	8353
Valtionosuudet	
Vapaa sivistystyö	407474
Kotoutumissuunnitelma	2303
Kurssimaksut, tulot	225989

Opistosuhteutettu tulos, koko toiminta yhteensä

Volyymiluvut, koko toiminta	2016	2017	2018
Opetustunteja	11117	11866	11895
Kurssilaisia	9209	9633	9067
Kursseja	604	644	660
Hankkeita	6	3	4
Henkilöstö, kokoaikaiset	9	9	9

TILINPÄÄTÖS

Valtionosuuteen oikeuttava toiminta

	2016	2017	2018
Taloudellinen toteuma*			
euroa/opetustunti brutto/netto	91/17	93/26	96/32
euroa/osallistuja (brutto/netto)	100/19	104/30	119/39
Teho			
Kunnan osuus kustannuksista (%)	19 %	29 %	33 %
Vaikutus			
Asiakastyytyväisyys – kurssiarvioinnin keskiarvo	4,53	4,54	4,52
Toiminnan laajuus			
Opetustuntej:	9871	9913	10345
Kurssilaisia	8609	8807	8353
Kokoaikainen henkilöstö	9	9	9
Tuntiopettajat	176	198	199
Luennoitsijat	58	56	53
Valtionosuudet	439 018	403 059	409 777

* (valtionosuus sisältyy nettolukuun)

Avainluvut (1 000 euroa) Koko toiminta

	2016	2017	2018
Tulokset			
Budjetoitu	731	716	730
Toteutettu	668	707	789
Tuotot			
Valtionosuudet	439	403	410
Tuet ja avustukset – rahastot	36	4	< 1
Tuet ja avustukset – valtio ja EU	59	110	46
Palvelujen myynnit - sisäiset	59	46	62
Palvelujen myynnit - ulkoiset	20	40	15
Kurssimaksut	253	255	251
Kurssimaksut - sisäiset	2	5	2
Vuokratuotot - sisäiset	1	< 1	2
Vuokratuotot - ulkoiset	13	13	12
Kustannukset			
Palkat – toistaiseksi palkatut	242	245	336
Palkat – tilapäisesti palkatut	93	93	43
Palkat – asiantuntijoiden palkkiot	9	7	7
Palkat – tuntipalkat	241	268	232
Asiantuntijapalkkiot (tuntipalkkaiset; muut ostopalvelut)	79	74	80
Matkakulut	30	36	42
Henkilöstökoulutus	< 1	2	4
Vuokratulot - sisäiset	191	189	191
Vuokratulot - ulkoiset	11	11	12

TAVOITTEET

Myönnetty avustukset, tuet ja hankkeet:

Valtionavustus opintoseleihin	5250 € Opetushallitus
Matka-avustukset	500 € Svenska kulturfonden

TAVOITTEET JA STRATEGIAT

Tavoitteet ja arviointi: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Sitovat tavoitteet 2018	Toimenpide/mittari	Tavoitetaso 2018	Arviointi 2018
<p>Digitaalisesta yhteiskunnasta syrjäytymisvaarassa olevien kohderyhmien (mm. seniorit, toimintarajoitteiset, maahanmuuttajat) digitaalinen inklusio.</p>	<p>Aikuisopisto luo uusia toimintamuotoja ja kurssikonsepteja, jotka edistävät kunnan digitaalista inklusiota.</p>	<p>3-4 uutta kurssikonseptiä otetaan kokeiltavaksi.</p>	<p>Toteutui. IT-opetuksessa testattiin neljää lyhyttä teemakurssia seniori-ikäisillä IT:n aloittelijoille. Kurssit järjestettiin suomeksi ja ruotsiksi. IT-teemakursseja järjestettiin suomeksi Sepänkylässä ja Tuovilassa ja Sulvalla, Raippaluodossa, Koivulahdessa, Tuovilassa ja ja Sepänkylässä ruotsiksi. Kunta kustansi kurssit kokonaisuudessaan.</p>
<p>Welcome Officesta tulee kulttuuritalon vaki-naista toimintaa.</p>	<p>Kaksi henkilöä työskentelee päivän viikossa Welcome Officessa kulttuuritalolla.</p>	<p>Vähintään 500 asiakaskontaktia Welcome Officessae.</p>	<p>Toteutui. 678 asiakaskontaktia vuonna 2018.</p>

Tavoitteet ja strategiat vuodeksi 2019

Sitovat tavoitteet 2019	Toimenpide/mittari	Tavoitetaso 2019
Syrjäytymisuhassa olevat asukkaat huomioidaan erityisesti.	Luodaan ”Futurum” -hankeperhe ja haetaan rahoitusta kaikkien osallistamiseksi nopeasti muuttuvassa maailmassa.	Haetaan rahoitusta EU:lta, rahastoilta ja yksityisiltä rahoittajilta edellytysten luomiseksi hankeperheelle, johon voidaan ottaa mukaan myös lautakunnan muita osastoja.
Painotetaan hajauttamista koulutuksiin kyliin.	Kylissä, joissa koulu lakkautetaan, etsitään kurssitoiminnan turvaamiseksi uusia kurssipaikkoja yhteistyössä kylän yhdistysten kanssa.	Kylille, joista koulu lakkautetaan, tarjotaan kurssitoimintaa toisissa tiloissa.
Maailmanperintöteema fokuksessa.		Kaikki ainekokonaisuudet laativat kurseja tai tapahtumia maailmanperintöteemalla.
Täydennyskoulutusprofiilia kehitetään.	Kunnan esimiehet pitävät aikuisopistoa erilaisten täydennyskoulutusten luonnollisena järjestäjänä.	Kunnan kaikille työntekijöille lähetetään kysely täydennyskoulutustarpeista. Esimiehille tarjotaan kurseja ja heitä tiedotetaan opiston täydennyskoulutustoiminnasta.
Opinto-ohjelma viedään uudelle tasolle.	Alueellinen yhteistyö muiden opistojen kanssa kehittää yhteistä opinto-ohjelmaa konseptina, tutkii uusia strategioita ja metodeja erilaisten ihmisten tarpeiden täyttämiseksi.	eKursin uusi versio otetaan käyttöön 1.1.2019. Verkkosivun ulkonäköä päivitetään.

LIITTEET

Tunnit ja osallistujat aineen mukaan, koko toiminta

Aine	Toteutettuja kursseja	Opetustunteja	Miehiä	Naisia	Osallistujia yhteensä
Luennot, tapahtumat	30	86	244	750	994
Jatkokoulutus, erityiskurssit	5	113	15	79	94
Teema- ja eläkeläispiirit	19	184	230	386	616
Kuvataidekoulu	20	618	51	220	271
Käsityökoulu	6	180	10	75	85
Musiikkiesitys	62	1828	305	431	736
Näyttämötaide	3	140	15	26	41
Visuaalinen taide ja muotoilu	27	588	48	276	324
Lasi, posliini ja paperi	10	172	0	92	92
Tekstiilikäsityö	34	723	3	324	327
Puutyöt, metalli, huonekalut	14	384	108	61	169
Puutarha	8	47	1	72	73
Ruoka ja juoma	21	241	104	125	229
Muut luovat kurssit	38	800	102	292	394
Kielet	91	1952	213	462	675
Historia, yhteiskunta	1	16	8	8	16
Kulttuuri ja kirjallisuus	7	78	7	54	61
Opettaja- ja ohjaajakoulutus	1	9	1	6	7
Tietotekniikka	75	917	202	399	601
Luonto, ympäristö, metsästys	5	39	42	21	63
Navigointi, saaristo	3	81	35	3	38
Terveys ja hyvinvointi	21	309	35	185	220
Tanssi	21	325	49	223	272
Liikunta, voimistelu	103	1504	282	1691	1973
Jooga, pilates, qigong	35	559	86	613	699
Yhteensä	660	11895	2196	6874	9070

Tuntioopettajat ja luennoitsijat

TUNTIOPETTAJAT	Hjortman Annette	Mitts Richard	Storm Gun-Viol	Häggdahl Anette
Alho Alli	Hoijar Hannah	Moilanen Sini	Storm Natalia	Jäfs Mia
Andersén Matts	Holm Bjarne	Moliis Patricia	Strandback Susanna	Järvinen Petteri
Andersson Dan	Holm Caroline	Müller-Sigfrids Birgit	Sund Susanna	Karttunen Heikki
Andrén-Pada Mary	Holm Linda	Myntti Greta	Sundström Kenth	Klemets Bengt
Anttila Matilda	Holmlund Roger	Mäkipää Hanna	Svanfors Katarina	Klockars Inger-Britt
Asplin Kirsi	Humberset Thomas	Mörk Siv	Swanlung Lilly	Kulmala Jenni
Audas Ole	Ilter Sevil	Negrotti Silvia	Söderberg Anamaria	Kurkiala Heikki
Axberg-Lindell Carmela	Isotalo Arja	Nilsson Micaela	Tammela Kaarina	Lassfolk Cecilia
Back Gun	Jakobsson Erika	Nordström Anna	Tanner Tiina	Liljeström Marianne
Backlund Linda	Jewander Sune	Norrlin-Asplund Maria	Thölix Jan-Mikael	Lundberg Britt
Backlund Sonja	Jokiaho Tanja	Nygren Inga-Britt	Timofeeva Antonina	Martinsson Paul
Backman Jessica	Jungersten Sara	Nygård Minna	Toivonen-Temiz Anne	Nylund Christian
Berg Karl-Erik	Jussila Jarkko	Nykvist Kaj-Erik	Torkko Lilian	Orrenmaa Olli
Bertell Raili	Jäfs Ingvor	Nylund Anna	Vaaranmaa Maria	Rosendahl Sven
Björk Monica	Jäntti Leif	Ojala-Koljonen Outi	Varismäki Elena	Rosenlöf Diana
Björkgren-Näse Sofie	Karhulahti Johanna	Olkkola Malin	Velasquez Riveros Rocio	Sagersten Christina
Björkholm Yvonne	Karlsson Martin	Olson Cia	Wahlstén Roland	Sandås Gallina
Björkström Jonny	Keltto Jenni	Palm Rafael	Wallin Carl-David	Sjödín Tomas
Blom Ralf	Keränen Risto	Paulin Leticia	Weidinger Anna	Stiernholm David
Blomberg Anders	Kilpinen Annakaisa	Peart Chris	Wessling Susana	Suksi Markku
Brokvist Annika	Kiviniemi Satu	Pentti Anu	Wikholm Katharina	Sundblom-Lindberg Maria
Budd Stefan	Klemets Tobias	Piippo Riku-Pekka	Wilhelmsson Hanne	
Buss Niclas	Knif Salla	Poranen Renate	Willför Anna-Kajsa	Svenns Ann-Katrin
Bäckman Irene	Knip Jens	Pätt-Lindström Andrea	Willför Patrik	Törnroos Juhani
Caldén Anna	Knubb Carina	Pätt-Rönngård Petra	Ylikoski Annina	Veitola Maria
Cederlöf Marja-Leena	Kuja-Panula Tarja	Pörtfors Barbro	Åbacka Jan	Westergård Hans
Cleary-Hautaniemi Anne	Kulla Jörgen	Rabb Hannele	Äystö Raija-Liisa	Westlin Ossian
Dahl Nina	Kuusisto Mari	Ragvals Annika	Österberg Terese	Wikberg Håkan
Dahlsten Sari	Kyröläinen Matti	Rantanen Kimmo	Österholm Jarl	Villstrand Nils-Erik
Dantas-Gahmberg Adriana	Käld Christina	Raven Richard	Österåker Andrea	Winter Eirik
	Källman Kati	Reini Annica	Österåker Peter	von Essen Jonas
Duarte De Sousa Rosalia	Laatu Marko	Renlund Carola	Östman Thomas	Wägar Karolina
Ehrs Tina	Lahti Jarkko	Rinne Katriina		Zamora Martha
Ekman Maria	Lall Hilde-Ann	Riska Camilla		Åhman Suss
Finch Joshua	Lalli Jaana	Rocha Rui	LUENNOITSIJAT	
Forsén-Ström Camilla	Lallukka Kaisa	Rokala Sami	Andersson Bo	
Förström Sebastian	Lasén Hillevi	Rådman Börje	Asplund Ida	MUUT TOIMIJAT
Geisor Johan	Lehtonen Heidi	Rönn William	Back Tina	(evenemang, etc.)
Grahn-Björkqvist Tarja	Levlin Anne	Rönnholm Christer	Backlund Melinda	Björkman Mats
Granholm Heidi	Lidman Rebecka	Rönnholm Linda	Brandt Mats	Högström Anna
Granlund Raita	Lillas Dan	Rönnqvist Paulina	Byona Lukogo	Seittu Carola
Granlund Simon	Lindgren-Backman Isa	Rönnqvist-Aro Jeanette	Dahl-Tallgren Nina	Tyynismaa Niina
Granö-Träskelin Carina	Lindroos Gunilla	Saarela Marie	Dunderfelt Tony	
Guajardo Garrido Pablo	Lindstedt Jens	Saltanova Vera	Fågelbärj Henrik	
Haire David	Lindstedt Sofia	Sandén Andreas	Gleisner Marita	
Hakko Margaretha	Lundell Leif	Schauman Björn	Granö Britt-Louise	
Hautala Erika	Lustig Pia	Schultz-Ekblad Birgitta	Gref Dan	
Havu-Erhie Leena	Lönnqvist Ron	Sihvonen Sarita	Gädda Mikael	
Hedman Johan	Malmberg Jenny	Simons Monica	Haapasalo Ville	
Hedman Petra	Mannil Ing-Marie	Sinisalo Niina	Hallvar-Söderström Carola	
Herberts Carolina	Martens Svenna	Sjöholm Anja	Hellén Katarina	
Herrgård Kristina	Martinvuo-Helo Katri	Sjöholm Christoffer	Henriksson Linnéa	
Hietanen Charlotta	Memeti Katja	Son Bona	Hjärtner Patricia	
Hiipakka Asko	Mendelin Jenny	Storgård Tarja	Hult Helena	
Hjerpe Gösta	Mills Molla	Storm Anita		

Yhteistyötahot

Aikuisopisto järjestää ajoittain kursseja, luentoja, hankkeita tai tapahtumia eri tahojen, yhdistysten, sidosryhmi- en tai organisaatioiden kanssa. Yhteistyö voi tavallisesti koskea esim. matka-, palkkio- tai vuokratilustannusten avustusta, markkinointia ja tiedonvälitysapua.

Aktion Österbotten rf	Vapaa-aika ja kulttuuri
Aluehallintovirasto (AVI)	Vaasan seudun kansalaisopistot
Bildningsalliansen	Vaasan seudun koulutusorganisaatiot
Café Rosetten	Vaasan työ- ja elinkeinotoimisto
Creammarketing	Welcome Office
DUV i Vasanejden	Åbo Akademis studentkår
Ehjä ry	Österbottens Hantverk r.f.
Folkhälsan i Korsholm	
Folkhälsans förbund	
Fotoklubben Knäppisarna	
Kansalaisopistojen liitto KoL	
Kotiseutuyhdistykset	
Kunnan lautakunnat, vanhusneuvosto, elinkeinoneu- vosto, pakolaiskoordinaattorit	
Korsholms 4H	
KulturÖsterbotten	
Kårkulla samkommun	
Marttayhdistykset	
Mustasaaren eläkeläisyhdistykset	
Mustasaaren kirjasto	
Mustasaaren koulut	
Mustasaaren musiikkiopisto	
Mustasaaren nuorisoseurayhdistykset	
Mustasaaren yrittäjät	
Ohjaamo – Navigatorn	
Opetushallitus	
Opetus- ja kulttuuriministeri	
Pelastakaa Lapset ry	
Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	
Pohjanmaan liitto	
Pohjanmaan Muistiluotsi	
Pohjanmaan tulkikeskus	
Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät	
RJ-Kuntoiluseteli Oy	
Rokkikoulu	
Seinäjoen seudun kehitysvammaisten tuki	
Senioripiste	
Seurakunnat	
Smartum Oy	
Stundars	
Suomen punainen risti	
Sydänyhdistys	
Tukholman kansainväliset koulut	

Toiminnan arviointi

Kurssiarviointilomake on tehty sähköisesti eKurs-kurssihallintajärjestelmällä. Arviointi on toteutettu vain sähköisesti ja valikoiduille kursseille. Arviointi on kohdistettu etenkin uusiin kursseihin ja uusiin kohderyhmiin sekä sellaisiin kursseihin, joilla on uusi opettaja.

Aihealue	Kyselyyn vastanneita
Liikunta, tanssi ja terveys	105
Taide ja musiikki	40
Tietotekniikka	36
Kielet	49
Kädentaidot	34
Muut aineet	51

Arviointikokonaisuudet

Informaatio ja hallinto

Miten käytännön tiedottaminen/informointi toimi kurssin aikana?

Miten ennakkotiedottaminen toimi?

Miten kurssikuvaus vastasi kurssin sisältöä?

Opetustila

Arviosi opetustilan sopivuudesta.

Miten tekniset apuvälineet toimivat

Arviosi kurssin ohjaajasta

Miten kurssin ohjaaja hallitsi aineensa?

Miten kurssin ohjaaja kohtasi osallistujat?

Miten kurssin ohjaaja käytti hyväkseen opetusajan?

Arviosi kurssin pituudesta

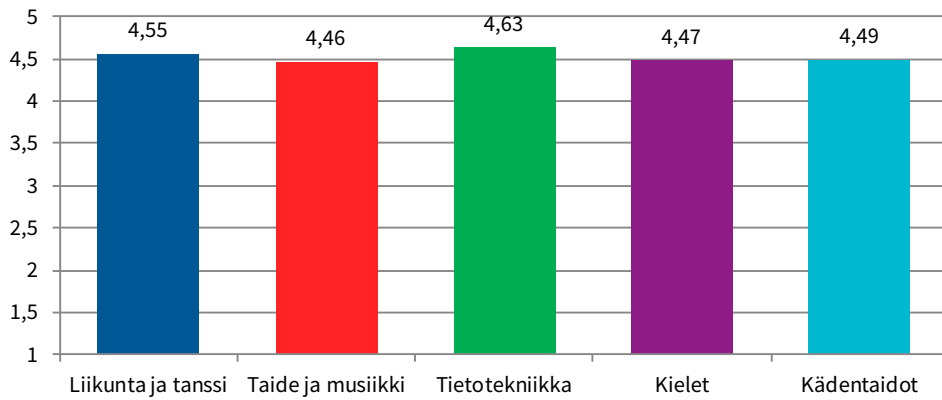
Arviosi kurssin pituudesta.

Arviosi kurssikertojen pituudesta.

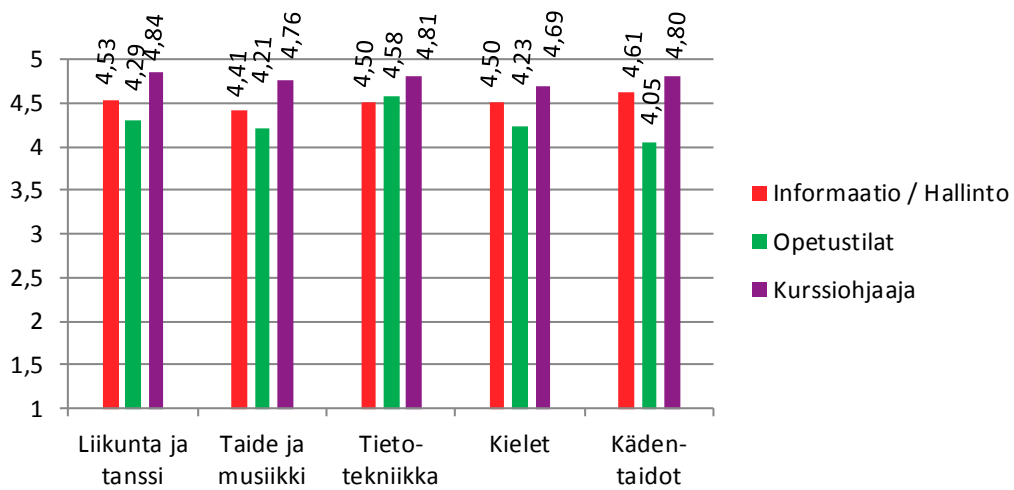
Arviointi perustuu asteikkoon 1–5.

5 = Erinomainen, 4 = Hyvä, 3 = Tyydyttävä, 2 = Huono, 1 = Erittäin huono.

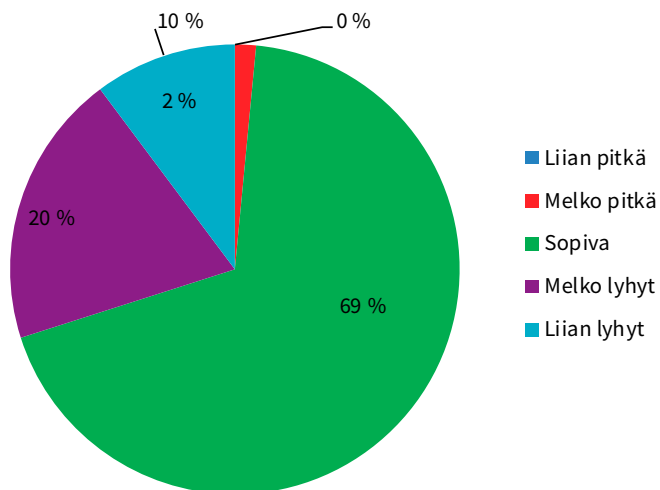
Keskeisten aihealueiden kokonaiskeskiarvo

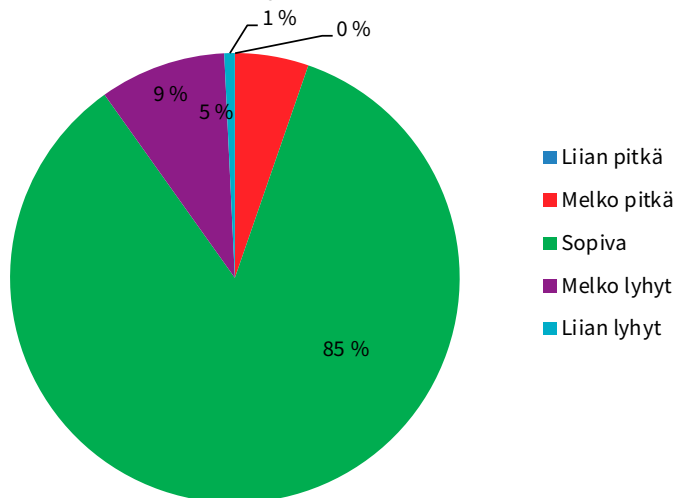
Arviointikokonaisuuksien keskiarvojen vertailu aihealueittain

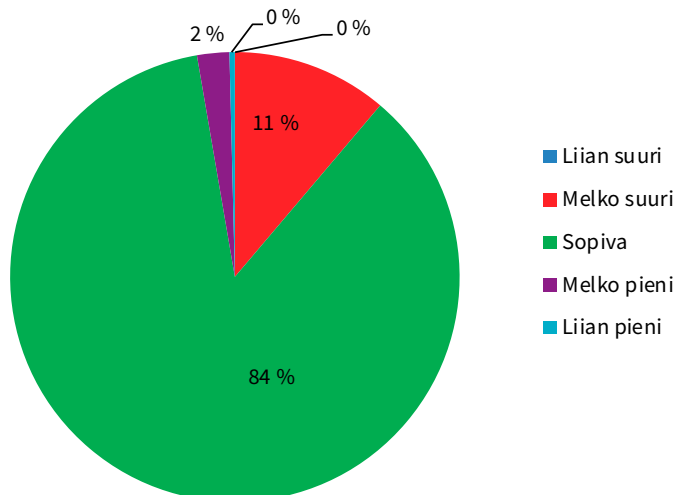
Arviosi kurssin pituudesta

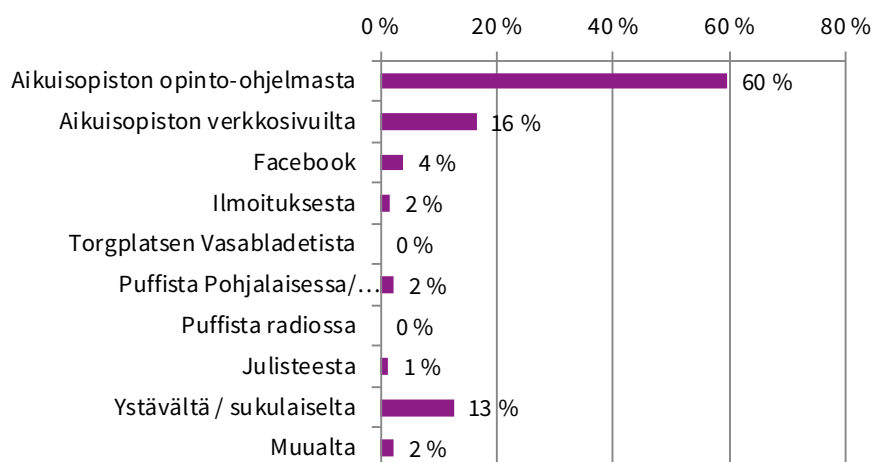
Arviosi kurssikertojen pituudesta

Arviosi kurssimaksusta

Kuinka sait tietää kurssista (monivalinta kysymys)

Palautetta aikuisopiston kurssitoiminnasta – poimintoja kurssiarvioinneista

- Tusen tack för en utmärkt kurs och inkörsport för min del till vuxeninstitutets verksamhet.
- Ange gärna hur lång matpausen är beräknad till så att man kan avgöra om man måste ha med matsäck eller hinner äta på ett matställe.
- Suverän lärare! Ambitiös och välförberedd! Mycket inspirerande och en pedagog i bästa klass!
- Mahtava kurssi, ihana terapiapäivä virkaten ja uutta oppien! Vetäjä osasi hyvin innostaa, kannustaa ja selittää niin että ymmärsi. Huomaa, että on kurssien vetämisestä vankka kokemus. Vaikka on todellinen taituri, oli kuin taitava tyttö Kurikasta :)
- Positiv utstrålning, kunnig, hjälpsam och inspirerande [lärare]. Kunde inte svenska, men uppfattade inte att det var något problem för de som hade svenska som modersmål av kursdeltagarna.
- Kunta voisi antaa +65 ikäisille eläkeläisille jotain kurseja ilmaiseksi tai kuntosalin käytön. (Seniorijumppa). Kaikki tiedämme että liikunta vähentää sairastamista. Vaasassa on tämä käytäntö jo voimassa.
- Kiitos suomenkielisten valokuvauskurssien järjestämisestä ja opiskelijoiden ehdotusten / toiveiden huomiomisesta!
- Alkoi haukotuttaa ja väsyttää tilassa kovasti - ei normaalia väsymystä. Allergialääke vähensi väsymystä. (mediasali)
- Institutet har mångsidigt program i katalogen vilket är bra.
- För mig var det en av de bästa kurser jag deltagit i! Får gärna vara en fortsättning efter nyår. Tack!
- Hyvä kurssiohjaaja, ohjeistaa hyvin liikkeitä, kertoo missä liike tuntuu ja antaa neuvot vaihtoehtoiseen liikkeeseen, mikäli ei pysty kaikkea muuten tekemään. Täydellinen kurssi.
- Ohjaaja on todella hyvä. Kaiken puhuu molemmilla kielillä ruotsiksi ja suomeksi.
- On todella hyvä että maaseudullakin on mahdollista tämmöiseen.
- En av de bästa kurser jag varit på. Har hört att många skulle ha kommit, men fullbokat och några som glömt anmäla sig.
- Teillä on hyvät ja houkuttelevat kurssikuvaukset esitteessänne. Odottamaan uutta lukukautta.
- Många kurser blir bortlämnade p.g.a. min ganska dåliga hörsel. Denna kurs och läraren, kanske även salen, gjorde att jag inte hade några problem med att höra.
- Informationen i form av ett textmeddelande innan kursstart var uppskattat, men tydligen hade kursledaren också skickat ut ett mejl innan kursstart, som jag aldrig fick.
- Jättebra med ett välkommen på kurs/påminnelse sms några dagar innan kurstillfället. Det uppskattade jag mycket. Då kom jag ihåg att jag skulle på kursen och allt kändes klart och tydligt med att den blev av, i vilka utrymmen osv.

Aikuisopisto sosiaalisessa mediassa

#korsholmsvuxeninstitut #mustasaarenaikuisopisto

Facebook - korsholmsvuxeninstitut.mustasaarenaikuisopisto

Tykkääjiä: 1210

Instagram - vuxeninstitutet_aikuisopisto

Seuraajia: 341

KORSHOLMS
VUXENINSTITUT
MUSTASAAREN
AIKUISOPISTO

*Kurser | Kurssit
Föreläsningar | Luennot
Evenemang | Tapahtumat
Courses in English*

STUDIEPROGRAM
OPINTO-OHJELMA

Vären | Kevät
2018

